

Število duhovščine pa je v teh 13 letih tudi zelo naraslo. In duhovniki so vrli dušni pastirji, čeprav jeden ali drugi ni prinesel seboj mature v žepu, ko je stopil v semenišče. Saj nam skušnja dan za dnevom očitno kaže, da duhovskemu stanu ne manjka toliko učenih in nadarjenih mož, temveč veliko bolj ponižnih, gorečih, delavnih, skromnih dušnih pastirjev, ki se ne zanašajo toliko na svojo glavo, kolikor pa na božjo milost in pomoč.

Tudi bogoslovne študije so se preosnovale. Uvedla se je zadnja leta tudi filosofija, za katero se je ustanovila posebna stolica.

V ohranitev in gojitev pravega duhovskega duha med duhovniki je uvedel, oziroma priporočil prevz. knezoškof duhovske bratovščine: «Associatio perseverantiae sacerdotalis», bratovščino duhovnikov častilcev presv. Rešnjega Telesa, in pred par leti je navlašč za domačo škofijo ustanovil duhovsko bratovščino presv. Srca Jezusovega. Večkrat na leto se zbirajo nje člani sedaj pri jednem, sedaj pri drugem tovarišu, navadno ob godovanju — po nekaterih dekanijah celo vsak mesec — in se razgovarjajo o raznih dušnopastirskih in drugih javnih zadevah, v kolikor se njih tičejo. Po jeden ali po dva imata predavanje, in na podlagi tega se vname razgovor. S tem pa je zvezana tudi skupna adoracija v cerkvi. Oh, koliko dobrega se doseže po tej poti, kako lepo se goji družabno življenje med stanovskimi tovariši! Tukaj se seznanjajo, drug drugega osrčujejo, tolažijo, tukaj so drug drugemu skrbni dušni pastirji. Sam Bog je res vdihnil našemu ljubemu višjemu pastirju to srečno, blaženo misel!

Jednako blagodejno pospešujejo pastovalne konferencije dušnopastirsko delovanje. Vsako leto se snidejo duhovniki v posamnih dekanijah po dvakrat, ali vsaj po enkrat, kjer kaplani, ki so bili v zadnjih šestih letih posvečeni, čitajo svoje naloge, po katerih se vname potem razgovor. S tem se nadaljuje znanstvena naobrazba dušnih pastirjev.

Kakor pa je skrbel vzorni naš knezoškof za duše sebi podložnih duhovnikov, tako je skrbel tudi za njih telesne potrebe. Duhovsko podporno društvo podpira zbolele duhovnike, in za onemogle se je pred par leti postavila krasna, velika duhovska bolnišnica «Leoninum» v Ljubljani.

Da bi se razširilo in utrdilo pravo versko življenje tudi med ljudstvom, uvedel je razne nove bratovščine, n. pr. družbo treznosti, apostolstvo molitve, bratovščino sv. družine itd.; pospeševal je kar najbolj tudi že staro bratovščino presv. Rešnjega Telesa. Koliko dušnega veselja je priredil s tem svojim vernikom, pa tudi duhovnikom, to si lahko mislimo.

Velikansk korak se je storil naprej v boljšo prihodnost zlasti še z ustanovitvijo raznih novih samostanov. V tem pogledu se je tekom kratkega vladikovanja sedanjega knezoškofa za našo deželo storilo več, nego se je storilo poprej celo stoletje. Vem dobro, da jih je mnogo, ki menijo, da samostani v sedanji dobi niso več primerni, nimajo več pravega pomena. A sv. oče Leon XIII. je pisal kmalu po svoji izvolitvi za papeža kolinskemu nadškofu, da njegovo srce ne bo utolaženo in pomirjeno, dokler bo v strašno nevarnost duš gledal cerkvene redove in družbe razkrojene.

Samostani so človeštvu še sedaj oni dobrotniki, kakor so bili nekdanj, in naj se to taji, kolikor se hoče. Samostani so ognjišča pravega katoliškega življenja, odkoder se mora ogenj prave vernosti in gorečnosti širiti dalje na okoli. In tega načela se drži tudi naš vzorni knezoškof.

L. 1884. so se naselile v Ljubljani šolske sestre sv. Frančiška Serafskega, kjer so prevzele zavod «Collegium Marianum» za vzgojevanje dečkov. Kmalu potem se je isti red naselil v Repnjah na Gorenjskem, kjer ima zavod za deklice.

Leta 1886. so se naselile uboge šolske sestre de Notre Dame v Šmihelu pri Novem

mestu, kjer imajo štirirazredno ljudsko in štirirazredno vzgojevalno šolo za deklice. Par let pozneje so se iste sestre naselile tudi na Notranjskem v Trnovem, kjer imajo štirirazredno dekliško ljudsko šolo.

Usmiljene sestre, ki so bile sicer že poprej v Ljubljani, prevzele so v zadnjih letih v oskrbovanje tudi otroško bolnico in Leoninum v Ljubljani; naselile pa so se v Kočevju, v Kamniku in v Idriji, kjer oskrbujejo šole, oziroma bolnice.

L. 1889. so se naselile karmelčanke na Selu pri Ljubljani, malo pozneje pa magdalenke v Radelci pri Krškem. Pred par leti so prevzele sestre od sv. Križa zavetišče «Josephinum» v Ljubljani. Tekom tega leta pa ustanove ljubljanske uršulinke nov samostan svojega reda v Idriji, kjer bodo vodile ljudsko šolo za deklice.

Lazaristi, ki so se leta 1883. naselili v Ljubljani, imajo sezidano novo hišo v Kočevju; 1889. pa so se jezuiti zopet naselili v Ljubljani in lansko jesen so se preselili v svoj nov samostan, s katerim bo sčasoma, če ljubi Bog da, združena slovenska katoliška gimnazija.

Leta 1893. so se naselili usmiljeni bratje v Kandiji pri Novem mestu, ki jako uspešno delujejo v blagor dolenjskih bolnikov. Letos bodo samostan zelo razširili in sezidali novo cerkev tik bolnišnice.

Nov frančiškanski samostan na Brezjah pri Materi božji se že zida in bo v par letih dovršen. Leta 1885. so se naselili trapisti v Landspreisu na Dolenjskem, a so žal čez par let že odrinili, ker niso mogli shajati. Letos pa se naselijo na Kranjskem njih redovni bratje cistercijani, ki poživijo staroslavno stiško opatijo na Dolenjskem, katero so pred 112 leti morali zapustiti. Za salezijance, ki bodo prevzeli vzgojo sprijetih mladeničev, se pripravljata samostana v Ljubljani in v St. Vidu pri Stičini.

Iz tega vsakdo lahko vidi, kako velikansk korak naprej je storila kranjska dežela po trudu prevzvišenega knezoškofa. Kakor je pred stoletji prihajal blagoslov božji na Slovence po samostanih, tako bo prihajal tudi v prihodnje, tako smemo upati.

(Dalje prih.)

Sv. Jožefa cerkev pri Mariboru.

Pred blizu 1900 leti je Bog v nebesih dve osebi izbral k posebno veliki časti, ena teh bila je Marija, mati Jezusova; druga je bil sv. Jožef, rednik Jezusa, našega Zveličarja. Kakor prečista Devica, kraljica nebes in zemlje, po besedah sv. Alfonza vse zamore, enako je tudi sv. Jožef takorekoč vsega mogočen pri Bogu. Zatorej piše lepo sv. Terezija: «Drugi svetniki nam zamorejo le v eni ali drugi sili pomagati, sv. Jožef pa nam zamore v vsaki sili na pomoč prihiteti, ako ga srčno častimo in na pomoč kličemo».

Tega so tudi verni kristjani dobro prepričani in zatorej se radi zatekajo k sv. Jožefu in ga v vsaki potrebi pomoči prosijo. To se vidi lahko tudi v cerkvi sv. Jožefa pri Mariboru; od tistega časa namreč, kar so «misijonarji» to cerkev prevzeli in kar se redna božja služba obhaja, zmiraj več ljudstva sem zahaja sv. Jožefa častit in ga v raznih potrebah na pomoč klicat. Pa to svetišče, če ravno je že precej popravljeno in zlepljeno, še vendar mnogo popravlja zahteva. Kot sedanji prednik te cerkve sem že koncem pretečenega leta v «Slov. Gospodarju» milih darov za prenovljenje te cerkve poprosil in, hvala Bogu, nekaj sem vendar dobil. Bog naj na priprošnjo sv. Jožefa vsem darovalcem tisočerno povrne vsako najmanjše darilce tukaj na zemlji in enkrat v nebesih!

Potrebe pa so še razne in zatorej se še enkrat obrnem do vseh častilcev sv. Jožefa s prošnjo, naj za nova okna in obhajilno mizo še kaj pomagajo. Obhajilna miza bo do 4. ali 5. nedelje po veliki noči dogotovljena in okna do binkošti, pa denarja nimam, da bi poplačal.

Sv. Jožef je bil dober krušni oče Jezusu in Mariji, preč. Devici, upam torej tudi jaz, da bo on za svoje svetišče tukaj pri Mariboru dobrotnikov našel.

Vsa darila tudi najmanjša, naj se pošljejo ali name ali pa na slavno predstojništvo cerkve sv. Jožefa v Studencih pri Mariboru. Fran Javšovec, superijor.

Gospodarske stvari.

Sadeži naših vrtov.

Ta naslov se bode morda marsikomu čuden zdel, češ, to vsi dobro znamo, kaj nam treba nasejati na vrtu. Vendar to mnenje je napačno, ker ravno na vrtih so naši kmetje pozabili napredovati, ker marsikje sejejo in sadé le starikavo in slabo seme, katero ni vredno rodovitnosti zemlje, katera se bi z dobrim in izbranim semenom desetkrat boljše poplačala. Ob enem s tem zanemarijajo vzgojo boljših vrst semen, ker večinoma za temi še ne povprašujejo. Od soseda do soseda se povprašuje v sili za seme, da se dostikrat dobi — smet — ne vreden dela, kateri ne raste, ali če raste, je to v podobi hoste!

Mali košček zemlje — vrt, bodi obdelan čim najbolje! Slišal sem rek modrega kmeta seveda po drugih, — ki je pred petdesetimi leti tako le sodil: «Za vrt in kapus nikari štediti, temuč izbirati najboljšega gnoja». To trditev je podprl z besedami: «Od njiv dobimo pridelke po jeden- ali k večjemu dvakrat na leto, iz vrta in kapusa pa jih nosimo vsaki dan celo pol leta!» Upam, da bode vsakdo pritril tej sodbi starega kmeta.

Če je torej umno, kolikor moči dobro obdelati in pognojiti vrt, hode še pametneje, da ga obsejemo in sadimo le z najboljšimi vrsti semen, katere nam dajo najboljši užitek. Saj je menda že povsod znana razlika semen in sadežev, katerih semena so si po rodu in obliki podobna, po sadu pa se ločijo kakor dan in noč. Dalje pa se mnogokje pogreša ali zanemarija marsikatera potrebna vrsta sočivja, katero umne gospodinje čez vse hvaležijo in rabijo, dočim druge ne znajo za nje. Da se takšne, najnavadnejše vrste sočivja bolj razširijo, bodi o tem tudi nekaj besed.

Vrt po našem mnenju pa ni samo za korist, ampak tudi razvedrilo ljudem. Gosposki ljudje imajo na vrtih celo drobne hišice, tega kmetu ni treba. Ali kdo pa bode zameril nedolžno veselje — posebno deklicam —, da vsako gredico obrobijo z raznimi cvetkami? Ne vzame to veliko prostora, časa tudi malo za pletev itd., ali veseli pa vsakega ogledovati tako okinčan vrt. Zlasti ob nedeljah se marsikatero dekle — mesto v slabej družbi — prav prijetno zabava s svojimi ljubljenskimi — cveticami. To sem hotel povedati prej, predno si prostor na vrtu razdelimo, da ne porabimo vsega prostora, cveticam na škodo.

Najlepša oblika vrta je pač štiriogata. Na sredi jedne strani so vrata, od teh pa glavna steza počez od nasprotne strani. Enako se napravi široka steza počez od nasprotne strani, da napravi ta nekaj križ. Prav prijetno je za oko, ako je v sredini tega križa — sredi vrta majhna okrogla gredica, katera bodi posvečena najlepšim cveticam. Sredi njih radi napravijo na malem drogu pritrjeno stekleno barvano glavico, v kateri se enako v ogledalu blišči vsa cvetna krasota.

Tako imamo vrt po stezah na štiri dele razdeljen. Sedaj pa si vzamimo v skrb, kakšne sadeže hočemo imeti od vsake gredice. Mimogrede omenjam, da se vsak del vrta razdeli v podolgaste gredice, katere ne smejo biti široke, da plevce od ozke steze lahko dosežejo vsaj do sredine gredice. Po gredah se sploh ne sme stopati, ker slabotna vrtna zelišča potrebujejo pred vsem rahlo zemljo.

Glavni pridelek vrta je gotovo solata, katerej zato privoščimo največ gredic. Ali pazimo, da še enkrat rečem, da si oskrbimo

seme žlahtne vrste, katera ima skoraj nezabljena boljši okus, nego marsikatera vrsta, dobro pripravljena kar poka med zobmi in je malo boljše od orehovega listja. Seme izbirati, tu ne štedimo za par novcev, kadar pa izvrstno vrsto dobimo, skrbimo si jo ohraniti! Žalibog se namreč v trgovini nahaja mnogo starega in pokvarjenega semena, s katerim ni drugo nego škoda časa in denarja. — Da je solata dolgo časa za užitek, treba jo sejati v raznih presledkih. Prvič kadar zemlja več hudo ne zmrzuje, drugič nekaj tednov pozneje in tako naprej, poslednja še lahko o kresu, katera dobro služi na jesen. Sploh se na razliki sadežev vrt ne more in ne sme ves na jedenkrat obdelati. Nekaterim sadežem se v spomladi mudi, drugi pa ne morejo preje rasti, nego je zemlja dobro ogreta. Vsak pa zahteva vselej z nova prerahljano zemljo, da mu cime lažje poženejo. (Konec prih.)

Sejmi. Dne 21. marca pri Sv. Barbari blizu Oplotnice, v Arvežu, Zibiki, v Studencih pri Mariboru, pri Sv. Barbari v Halozah, v Celju in Rogatecu. Dne 23. marca v Imenem (za svinje). Dne 24. marca na Bregu pri Ptuj (za svinje).

Dopisi.

Iz Gornje Savinjske doline. (Nemški pozovi.) «Ali smo že na Prus-kem?» tako smo se povpraševali mladeniči, ko smo dobili za letošnji vojaški nabor pozovnice, na katerih ni niti jedne slovenske besede. Kedo se more reči, da Slovenci ne nazadujemo v narodnem oziru? Vsako leto nas bolj ponemčujejo. Odločno moramo reči, da kaj tako nečuvnega gornjesavinjski fantje nismo pričakovali. Med nami ni ne jednega Nemca, in vendar popolnoma nemške pozovnice! Gospodje pri okrajnem glavarstvu se pač zelo motijo, če mislijo, da smo tukaj sami trdi Nemci.

Za letos povemo tem gospodom le toliko, da imamo še dosti slovenske krvi pod svojo kožo; to naj si okrajno glavarstvo dobro zapiše za useša! Le škoda, da ni dovolj časa, da bi listke poslali nazaj in zahtevali slovenske. Toda tolaži nas upanje, da bode še drugo leto vojaški nabor; in takrat hočemo pokazati, da se z nami ni treba šaliti in nam pošiljati neumljivih pozovnic; kakor hitro jih prejmemo, «maršrale» bodo lepo nazaj, in odločno bomo zahtevali slovenske.

Kdo daje toliko izvrstnih vojakov našemu svetlemu cesarju, kakor ravno slovenski kmet? Zato pa tudi zahtevamo, da se ravna z nami kot Slovenci, da se nam dajo naše pravice, katere nam gredo po postavi! To za letos. Vse za vero, dom cesarja!

Fantje.

Z Remšnika. (Občinske volitve in Deutschmann.) Od nekdanj so Remšničani bili vrli narodnjaki in stali celo v tistih časih, ko je še nemškutarstvo v tem okraju pašalsko gospodarilo, vselej v narodnih vrstah kakor skala. Volitve v občinski odbor so bile navadno mirne; kajti tukaj smo vsakemu smeli brez pomisleka težavno butaro naložiti. Le jeden po sili Nemec je bil siten, a ta je veljavo izgubil. Od tiste dobe pa, ko se je Deutschmann, rojen Marenberžan, na Remšniku naselil, ni več miru. Po vsej sili bi bil rad občinski predstojnik in tako zvonec nosil nemške kulture. Že pred leti je javno v gostilni govoril: Celi odbor z župnikom vred ni pet krajcarjev vreden. A takrat se je z mogočnim tajejem zatožbi odtegnil. Potem si je prizadeval ljudstvo zase pridobiti, ponavljajoč staro liberalno frazo: Taki ne sodijo v občinski odbor, kateri z gospodi držijo, le taki, ki učitelje in duhovnike čez ramo gledajo. Tudi si je brusil jezik radi snaženja šole, rekoč, da on vse to opravi veliko ceneje, da bo občinsko pisarijo sam prevzel in ne bo toliko stroškov itd.

Kmalu po volitvi odbornikov, pri koji sta dva močna pristaša na srečo odpadla, in spoznavši, da ne bo on izvoljen predstojnikom, je nekoč pri Bastlu razsajal, imenoval Remšničane «hekrljube» in «švindlarje». Tudi udje volilne komisije so mu bili «Schwindler», za kar se bo moral pri sodišču opravičiti. Pri volitvi predstojnika je ujel komaj dva glasa. Izvoljen je bil pa pošten narodnjak Peter Gregl, sedanjí Bastl, sin vrliga narodnjaka Aleša Gregl-a, gostilničarja pri cerkvi, kojega geslo je bilo ob času, ko je bil več let predstojnik: «Občina in cerkev skupaj napravi zbirališče kristjanov». Slava Remšničanom, ki niso marali za tujca, kateri jih je hotel novo modrosti učiti! Volili so Petra Gregl-a predstojnikom Jože Kralj, Aleš Koren, Blaž Koležnik, Jože Koležnik, Pongrac Petrus, Miha Milhberger, Janez Vezonik in Jurij Žmave; za svetovalca pa Miha Milhberger-ja in Jožefa Kralja. Živeli, naši moje!

Iz Oplotnice. (Kdo bo novi župan?) Dozdeva se, «hob ih mih», Pepetu Kos-u, da bo naslednik r. Kunaja, da bo postal župan oplotniški! Za njegovega županovanja bo bojda cesta do stare farne cerkve, kakor tudi do nove dobro nadelana — gladka bo, ko po mizi. Ako bi se pa vendar kaj blata napravilo, ga bo dal brz s ceste postrgati ter na kupe spraviti, se vé pred šolsko poslopje, kjer se bodo šolski otroci v blatu pogrezovali, kakor se je to godilo oni teden.

Pod prihodnjim (?) «mogočnim» županom, «hob ih mih» Pepetom Kosovim moral se bo sedanji občinski pisar, Štefan Črešnjar, prej ko prej umakniti, ter svojo službo Kosovemu sinu, «meine Pepi» prepustiti. Pri učiteljstvu se bo tudi marsikaj pod «umnim» vladarstvom «hob ih mih» Kosovim spremenilo. Slovencem sovražen Slovenec Malenšek bo «hočeš, nočeš, moraš» v pokoj, a na njegovo mesto prišel bo, «hob ih mih», Pepi Kosov zet, Slovencem nasproten Pirh. Naj bi se vse to v kratkem zgodilo, prav srčno želi i «hob i mih» Pepi Kosova «druga polovička», govoreč kaj rada: «Zdaj bo pa tak naš tatek «purgarmajster», — saj mu se pa tudi najbolj šika».

Iz Celovca. (Šolska debata v tukajšnjem deželnem zboru.) Povodom sklepanja o šolskem fondu (zalogu) je bila dne 5. febr. v tukajšnjem deželnem zboru kaj zanimiva razprava o šolstvu na Koroškem. Prvi je govoril posl. Ghona o šolskih kuhinjah za uboge otroke, ki morajo čakati na popoldanski pouk, ter nasvetuje, naj skrbé za takšne zavode dotični okrajni šolski sveti. Deželni predsednik pl. Fraydenegg omeni, da je ta nasvet, katerega je predgovornik že poprej v neki seji predlagal, takoj predložil deželnemu šolskemu svetu, in da je slednji že ukrenil potrebno. Nato razpravlja o šolstvu zelo temeljito in obširno slov. posl. Grafenauer, trdeč, da se mora sedanja šola popolnoma preustrojiti; sedanja šola namreč ne doseže svojega namena, ker ne stoji na podlagi pravega duha; otroci se vzgojujejo v nevarnem liberalnem in v novejšem času naravnost v socijalno demokratiškem duhu. Zato je treba šole preustrojiti na podlagi krščanstva. Vera je največja humaniteta, in le v taki humaniteti se morejo ljudje v resnici vzgojevati. Vera je potrebna, je postava božja, vodilo, po katerem se mora človeštvo ravnati. Dokazuje iz zgodovine, kako srečno je bilo ljudstvo, dokler je verovalo; kakšna beda pa vlada dandanašnji povsod vzlic mnogim šolam, ker so ravno brezverske. Vihar, ki preti uničiti sedanjo človeško družbo, je edino možno pomiriti le s tem, da se v šolo uvede versko-nravní pouk. Pravico in vero ljudstvu, Judom pa slovo! Govornik utemeljuje nadalje šestletno šolo, kateri naj sledi štiriletna nedeljska šola.

Nato govori govornik zelo izvrstno o jezikovni izobrazbi. Ne zahteva se odprava nemškega jezika iz šol v slovenskih krajih, temveč najpreje izobrazba v materinščini, potem šele na podlagi materinega jezika pouk

v nemščini. V sedanjih šolah se ne naučijo otroci nemščine, kakor bi to zahtevale dejanske razmere za Koroško, temveč nauče se le nekaj na pamet, ker pouka ne umejo. Dobro zavrne krivo mnenje, češ, slovenski otroci že itak z doma znajo slovenski jezik, s tem, da istotako znajo tudi nemški svoj jezik z doma; potemtakem so za Nemce šole nepotrebne! Toda šole imamo zato, da se v njih naučimo pismenega jezika. Slovenci zahtevamo, da se naši otroci učijo najprej v slovenskem pismenem jeziku, da ga dobro umejo, potem bo tudi pouk v nemščini uspešnejši. Krivice se delajo otrokom, da so se odkazale slovenščini zadnje ure v učnem redu, da nimajo otroci več veselja za pouk, ker je duh že utrujen. Na tak način je ljudstvo primorano gospodarski, npravno in narodno propadati. Zares se moramo prašati, smo li v Avstriji ali na Turskem?

Predbaciva se nam, da ni slovenskih učiteljev. Kedo je temu kriv? Nihče drugi, kakor učiteljišče, kjer se ne goji zadostno slovenščina, in se učiteljski kandidati navadno ponemčujejo; če se pa še kateri čuti Slovenca, se pa ne upa tega očitno pokazati vsled nenaklonjenosti od zgoraj. Učitelji se ne smejo pošiljati med ljudstvo kot odtujajoč živelj in kot orožje za gotove namene, temveč da vršijo častno svoj pravi poklic v verskem in narodnem oziru. Uzrok brezbožnega učiteljstva je iskati v učiteljšču, kjer se poučuje v Dites-ovem in Darwin-ovem duhu, ki je strup za človeško družbo. —

Kako hinavsko pa znajo nemški nacionalci zavijati, to nam spričujejo besede posl. Ghona (ki je menda čez noč postal iz Savla Pavel), ki se doslovno glasijo: «Poslanec Grafenauer je rekel, da imamo vero za osebno stvar; to ni res, mi smatramo vero za odgojo potrebno, kot stvar za ljudstvo. Mi zahtevamo versko odgojo» (to priča verski pouk na realki!), «mi hočemo imeti svoje otroke verne in npravne, hočemo, da se učijo moliti, hočemo, da Boga molijo; ne poznamo nič žalostnejšega in nič nesrečnejšega, kot človeka, ki se ni učil Boga moliti. Duhovniki naj gledajo, da zavlada v šoli boljša verska odgoja; mi ne moremo k temu nič drugega pomagati, kakor dovoliti sredstva (?)»; kadar se gre za verske stvari, smo gotovo zmerom zraven» (da proti glasujete!). Nadalje prav nesrečno zavrača posl. Grafenauer-ja, češ, da ljudstvo ne zahteva nikjer šolske preustrojitve v verskem in narodnem oziru, temveč da so to le želje takozvanih ljudskih voditeljev, in pravi, da je ljudstvo popolnoma zadovoljno (?) s sedanjo šolo.

Milost. knez oškof pravi, da so besede predgovornikove zelo lepe, a tega predgovornik ni povedal, kakšne težkoče delajo duhovniku posvetni učitelji, ki s svojim brezverskim ukom podirajo, kar pozida kateket. V sedanji šoli najboljši duhovnik ne more nič opraviti. Gledé jezikovne naobrazbe se strinja s posl. Grafenauer-jem. Posl. Lemiš pravi, da se nacionalci ne bojujejo zoper vero, ampak zoper slabe služabnike božje. Kdo mu to verjame? Deželni šolski nadzornik dr. Palla hvali uspeh na dvojezičnih šolah in dotične učitelje. (Jih še pač premalo pozna!) Pravi, da vlada ne more zadostno ustrezati slovenskim zahtevam radi pomanjkanja slovenskih učiteljev; tolaži Slovence, da se v ta namen kmalu ukrene potrebno na učiteljšču. Piškavo pa zavrača trditev, da se na učiteljšču goji brezverstvo, in trdi, da se sam trudi, da so učitelji verni. Ne more pa se sprijazniti s šestletno in sledečo štiriletno šolo, o kateri slednji trdi, da ni nič vredna, in da je ljudstvo samo noče. Milost. knez oškof še naposled odgovarja Lemišu, ki je očital duhovnikom, da ne storijo v šoli svoje dolžnosti, da ustreza kolikor le mogoče šolskim zahtevam; da pa to ni povsod mogoče, krivo je pomanjkanje dušnih pastirjev. Nato se je razprava končala.

Iz Vojnika pri Celju. (Kdo ima teško sapo?) Veste, kdo? Naš nemški župan M. Stallner. On je ves vnet za na-